

Lietuvų pasitikėk savimi ir savo tautiečiais, o gyvenimas tau šypsosis. Visus žygius paremk kilniu žmoniškumu.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
JAN 10 1940
ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATION

Kiekvienas Lietuvos patriotas turėtų turėti šią laikraščio kopiją. Valios dirbti Svarbiausias lietuvių palikimas tautinei puodai.

LIV. METAL. 7 (894) N.

Telephone: Evergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, ANTRADIENIS, 1940 M., SAU SIO-JANUARY 9 D.

KAINA 3 CENTAI

ŠIANDIEN

Korespondentai vilnose 4,000 mirties paukščių per mėnesį
Tuniso, Korsikos italai Etiopijai
Pulaskio diena-spalių 11

Rašo JONAS VALAITIS

Associated Press korespondentas, aprašydamas Suomijos karo prieš Sovietų Rusiją eigą, primena, kad daug karių šaltė sušala, visai kulkos nematė, belaukdamai karo, pusnyse. Ir kad šias žinias apie karą gauname, esą būkime dėkingi korespondentams, kurie gerai apsirėdę. Jis esąs apsilvilkęs ir apsiavęs nepaprastai šiltai, vos galįs pasirangyti. Sakosi rašas susikišęs kojas į briedžio odos batų, kurie dar esą įmaiti į storus vilnonius veitinius. Blaizdas apmovers storiomis vilnonėmis kojynėm. Išlindęs į dvejus kelnes, o ant viršaus dar apmovers storom vilnonėm pašliužininkų kelnėm. Apatinių skalbinių taip pat apsilvilkęs dvejais. Marškinių taip pat dvejais ir abeji vilnoniai, stori. Dar ant viršaus apsilvilkęs odine, vėjo neperleidžiančia skranda-kailiniais, o šnelis: nekirptų avių ilgais kailiniais. Kvėpuoja per ilgą karkazą, kurios kitam gale yra orui jėti dėžutė.

Taip apsirėdęs nesušala... Susisiekti naudoja pašliužas.

Šiandien Amerika gamina šiuo pereinamuoju laikotarpiu Britanijai ir Prancūzijai net 5,000 modernių karo lėktuvų. Britai ir prancūzai nori pasigaminti tiek, kiek Vokietija pasigamina, bet nesuspėja, dėl to užsako ir Amerikai. Vokietija dabar pagamina po 2,000 karo lėktuvų kas mėnesį. Britanija ir Prancūzija pagamina po 1,500 per mėnesį, kurių britai parūpina net keturis penktadalius. Dabar trys didžiosios valstybės: Amerika, Britanija ir Prancūzija pagamina tiek, kiek viena Vokietija pagamina. Tas parodo, kiek vokiečiai ir kiek kitos valstybės yra karui pasirošusios. Tas ir yra vienas atsakymų, dėl ko karas Vakarų fronte taip lėtai vyksta: jam dar tik ruošiamasi!

Atrodo, kad Italija traukiasi iš Vokietijos orbitos, o artėja prie Prancūzijos, su kuria jau ir artimesnius santykius palaiko. Prie visų kitų įrodymų, štai dar vienas, gal svarbiausias. Sausio 5 d. Roma per visą pasaulio telegrafo agentūras paskelbė, kad pernai tarp Prancūzijos ir Italijos kilus nesusipratimams, Italija iškrausė savo tautiečius iš Tunisijos ir Korsikos. Dabar tu Italijai jau daugiau ir pirmiau jų apgyventas vietas negražinsia, o juos apgyvendins Etiopijai, kurią dabar jau pradeda apvalyti nuo etiopijų pasipriešinusių skulėlių. Tuo, manoma, pagerės santykiai.

Jungtinių Valstybių kongresui šiemet yra pasiūlyti 6 įstatymų sumanymai, kuriais bus būsios Lietuvos-Lenkijos valstybinės unijos generolų Pulaskį, kovojusių ir žuvusių Amerikos revoliucijoj už kolonijų vieningumą, siūloma atitinkamai pagerbti. Didvyrio žuvimo dieną, spalį 11 d. siūloma paskelbti valstybine švente. Daugiausia darbuojamasi Savannah, Georgia, kur jis žuvo. Savannah yra pietų metropolis, kuriame gyvena labai

CHAMBERLAINAS PAŠALINO VYRIAUSIAJĄ BRITANIJOS CENZORIŲ

Ministras Pirmininkas apie Hore-Belisha pasitraukimą praneš slaptoje Parlamento sesijoje

LONDON, sausio 8 d. — Ryšium su Anglijos Karo Ministro Hore-Belisha pasitraukimu iš savo pareigų. Anglijos vyriausybėje tarp ministrų įvyko nesuspėjusi, kurių išdavose rezignuoja dar vienas kabineto narys — vyriausiasis Anglijos karo cenzorius Viceadmirolas C. V. Osborne. Šių pakeitimų išdavoję spėjama, kad šia savaitę gali įvykti dar daugiau pakeitimų Anglijos vyriausybės ir organizacijoje. Tuo tarpu Anglijos darbiečiai ir kiti politiniai sluoksniai reikalauja, kad Ministras Pirmininkas Chamberlainas Parlamentui smulkiai paaiškintų dėl ko Hore-Belisha pašalintas iš vyriausybės, tačiau Chamberlainas atsakė, kad šiuo metu aiškinti apie tai būtų neaukštinga valstybei. Dabar siūloma, kad jis savo paaiškinimą Parlamentui padarytų slaptoje sesijoje, prie uždarytų durų.

Korespondentų žiniomis, Hore-Belisha pasitraukęs Anglijos karo vadams reikalaujant. Priežastys yra: pasikirstymas nuomonėm dėl karinės taktikos šiam ekare. Anglijos kariuomenės vadai buvo vienos nuomonės kokios taktikos laikytis, o Hore-Belisha buvo kitos. Prie Belishos rezignacijos daug yra prisidėjęs Anglijos vyriausiasis kariuomenės vadas Viscount Gort ir Generalinio Štabo viršininkas Gen. Ironside. Taip pat Prancūzijos kariuomenės vadovybė.

JUNGTINĖS VALSTYBĖS STIPRINA ALASKOS APSAUGĄ

WASHINGTON, sausio 8 d. — Jungtinių Amerikos Valstybių karo laivyno ir kariuomenės vadovybė susirūpino Alaskoje įsteigti didžiausias karines bazes ir tvirtoves, kokias iki šiol niekur pasaulyje nėra. Netrukus kariuomenės vadovybė prays kongreso paskirti didelę pinigų sumą tu tvirtovių ir karinių bazių įrengimui.

RŪPINASI IŠGABENTI LENKŲ TREMTINIUS

VILNIUS. — Pabuvęs Kaune atvykę Vilnių Londone suorganizuoto lenkų pabėgėlių šelpimo komiteto gen. sekretorius Kaizeris, kuris susipažįsta su Lietuvoje interuotųjų ir pabėgėlių lenkų reikalais ir jų tolimesnio likimo klausimu. Tiems lenkams išlaikyti būsią prisidedama lėšomis, be to esą dedamos pastangos juos iš Baltijos valstybių išgabenti. Jo žiniomis, lenkų pabėgėlių apskritai esama apie 11.2 milijono, bet tikslų skaičių nustatyti neįmanoma, nes labai daug pabėgėlių yra dingę be žinios.

Vilniuje pabėgėlių reikalams tvarkyti steigiamas specialus komisariatas.

KAUNAS. — Svetimo ministeris dr. Jokantas pranešė seimui, kad nuo gruodžio 15 d. Vilnių keliama trys Vyt. Didžiojo universiteto fakultetai, būtent: teisių, humanitarinių ir teologijos-filosofijos mokslų, kurie bus lieti į pertvarkytąjį Vilniaus universitetą.

daug juodukų. Ten dabar jau švenčiamos Pulaskio dienos.

PREZ. A. SMETONA PATENKINTAS, KAD LIETUVA IŠVENGĖ KARO SU RUSIJA

KAUNAS, gruodžio 5 d. — Šiandien Tautininkų konferencijoje Valstybės Prezidentas A. Smetona savo kalboje pareiškė gyvą pasitenkinimą, kad Lietuva savo taikingos politikos dėka išvengė karo. Vieningos lietuvių tautos tikslas yra išlaikyti savo laisvę, nepriklausomybę. Ji išstvers, neramius laikus. Tauta turi būti organizuota, disciplinuota, klusni dabartinio rimto momento būtinoms įsakymams.

Ministras pirmininkas A. Merkys pabrėžė didelį Respublikos Prezidento A. Smetonos autoritetą. Jo nurodymai vadovauja vyriausybės politikai, tiek viduje tiek užsienio klausimais. Vilniaus krašte vyriausybė organizuoja normalų gyvenimą, remdamasi tautine, tikybine tolerancija, teisėtu reikalavimu vidaus tvarkos ir respublikos saugumo ribose.

Prezidentas Antanas Smetona

Dėl Vilniaus arkivyskupo keitimo vyriausybė stengiasi susitarti su Vatikanu. Užsienio reikalams ministras Urbys išaiškino įgimtą. Lietuvos užsienio politikos gaires, išsiančias iš geopolitinės padėties. Atsivėlgiant į tai, kad didžiama gyventojų katalikai, valstybės santykiai su Šventu Sostu labai svarbūs. Tie santykiai normalūs. Lietuvos Pasiautintys Šventam Sostui paskirtas, apaštališkasis nuncijus laukiamas Lietuvoje. Spal. 10 sutartimi Sovietų Sąjungai pasidariusi Lietuvos sąjungininkę; Sovietų daliniai Lietuvoje laikosi griežtai tarp abiejų šalių sudarytos sutarties, kuria uždraustas klijimas į Lietuvos vidaus reikalus. Lietuvos santykiai su Vokietija

normalūs, draugiški, plečiasi prekybos srityse. Gilus draugiškumas jungia Latviją, Estiją ir Lietuvą. Su visais kraštais Lietuva palaiko politiką, paremtą tarptautine teise ir pasirašytais sutartimis.

"REIKIA NUO VILNIAUS NUVALYTI VISOKIOS KERPES IR UŽNAŠOS"

VILNIUS. — Gruodžio 10 d. čia įvyko didelės šaulių iškilmės - Liet. Šaulių Sąjungos būrių, kuopų, batalionų ir rinktinų vadų suvažiavimas, dalyvaujant apie 1,000 atstovų, daugiausiai atsargos karininkų. Po pamaldų Aušros Vartuose, iškilmių Gedimino kalnė ir vainiku uždėjimo ant dr. Basanavičiaus kapo, įvyko iškilmingas posėdis, į kurį atvyko apie 1,500 žmonių, senųjų partizanų veikėjų, šaulių iš tolimiausių provincijos kampų vyrų ir moterų, ir visa Vilniaus karinė ir civilė vyriausybė. Šaulių S-gos vadai plk. Salažius bei kitko pareiškė, kad reikia nuo Vilniaus nuvalyti visokios kerpės ir užnašos, kad čia būtų miela ir jauku kiekvienam lietuvių žemės sūniui ir dukrai. Kas mėgintų drusėti vidaus rimtį, tokį reikia be jokių glostymų išvaryti iš Gedimino sostinės. Iš Vilniaus turės klestėti tolesnis Lietuvos gyvenimas tautos garbei ir jos šviesesnei atečiai. Su sostine Vilniumi prasideda naujas gyvenimas. Po vyriausybės įgaliojimo, rinktinės vado, miesto burmistro prakalbų ir Tautos himno, pasiūsta sveikinimai Resp. Prezidentui ir vyriausybei. Nutarta steigti Vilnių šaulių rėmėjų būrį, šaulių sporto klubą ir Vilniaus radijofone suorganizuoti šaulių pusvalandį. Šaulių būriai sparčiai kuriasi visame Vilniaus krašte.

KAUNAS. — Patiriama, kad pernai vokiečiai Lietuvoje pirkė paukštinius už apie 5 milijonus litų. Ją eksportavo "Maistas."

SSSR PIRKO IŠ LIETUVOS UŽ 16 ML. LITŲ PREKIŲ

KAUNAS, gruodžio 5 d. — Lietūkis pirkė iš SSSR prekių už 16 milijonų litų. Antru finansų viceministru paskirtas Domas Cesevičius. (P. S. — Universiteto docentas, tarnavęs Finansų Ministerijoje, buvęs Rockefellerio stipendininkas Anglijoje ir J. A. Valstybėse).

SUOMIŲ LĒKTUVAI LENINGRADE IŠMETĖ DAUGYBĖ BIBLIJŲ

STOCKHOLM, švedija, sausio 8 d. — Suomijos bombonešiai vakar skraidė viršom Leningrado, tačiau bombų nemetė. Vietoje bombų lakūnai išmetė tūkstančius rusų kalboje spausdintų biblijų.

A T E I N ANČIAIS METAIS AMERIKA TURĖS 40,000 CIVILINIŲ LAKŪNŲ

WASHINGTON, sausio 8 d. — Amerikos civilinės aviacijos autoritetai praneša, kad ateinančiais metais Amerikoje bus iš viso apie 40,000 civilinių lakūnų. Tas pakels naujų lėktuvų pareikalavimą ir aviacijos pramonę iš to turės nemažai naudoti.

HITLERIS LANKĖSI VAKARŲ FRONTE

BERLIN, sausio 8 d. — Vokietijos Kancleris Hitleris, pasirodė, šiomis dienomis lankėsi vakarų fronte. Vakarij grįžo į Berlyną, kur įvyks pasitarimai su Ribbentropu ir kitais naciais dėl derybų su Rusijos ministru Molotovu.

ŽMONĖS SULAUKS 150 METŲ AMŽIAUS

LOS ANGELES, Cal., sausio 8 d. — Vienas žymus gydytojas sako, kad Amerikoje žmonės pradeda gerai suprasti vitaminių ir dietų reikšmę ir naudą žmogaus sveikatai ir gyvenime. Esą šiame dešimtmetyje yra užgims žmonių, kurie prisilaikydami sveikatos dėsnių sulauks 150 metų amžiaus.

SUSPROGDINO KOMUNISTŲ LAIKRAŠTĮ ŠVEDIJOJE

STOCKHOLM, sausio 8 d. — Nežinomi asmenys padėjo bomba švedų komunistų laikraščiui spaustuvėje ir redakcijoje. Visi namo langai nuo sprogmimo išbyrėjo ir kai kurios mašinos visai sunaikintos.

VEIKIA SKRAJOJANTIS TEATRAS

VILNIUS. — Vilniaus lietuvių skrajojantis teatras "Vaidyla," pradėjęs savo vaidinimus Vilniuje, vėliau vaidino Igalinoje, Palūšėje, švenčionėliuose ir Kaitinėnuose. Visur teatras turėjo didelį pasisekimą. Pasilgę lietuviškų vaidinimų žmonės suplaukė iš tolimiausių apylinkių. Vaidiniai ir kituose Vilniaus srities miesteliuose per žiemą rengiami. "Vaidylos" teatras yra išvystytas iš Vilniaus studentų dramos sekcijos, kuri prieš karą rengdavo nuolatinius vaidinimus.

IŠKĖLĖ SAMOKSLĄ SUSPROGDINTI BOULDER DAM TVENKINĮ

Svetimai valstybei palankių žmonių grupė ruošiasi sunaikinti didžiausią Amerikoje tvenkinį

SKANDINAVAI SAKO. NEPASIDUOSIA JOKIAI ĮTAKAI

COPENHAGEN, Danija, sausio 8 d. — Skandinavų valstybės praneša, kad jie nepasiduos jokiai įtakai juos įtraukti į dabartinį Vokietijos, Anglijos ir Prancūzijos karą. Esą, skandinavų valstybės, kaip iki šiol, laikysis neutralumo.

ANGLIJOJE IR ITALIJOJE ĮVEDAMOS MAISTO KORTELĖS

LONDON, sausio 8 d. — Nuo sausio 8 dienos visoje Anglijoje įvesta maisto kortelės, kurioms produktams, būtent, cukrui, sviestui, bekonui ir kumpiui. Italijoje taip pat įvedama kortelės kai kuriems maisto produktams.

LIETUVOS ŠAULIAI RŪPINASI VILNIAUS KRAŠTO KULTŪRINIMU

KAUNAS. — Lietuvos Šaulių Sąjungos Taryba gyvai domėdamosi Vilniaus krašto kuo greičiausiai susiliejimu su Lietuva, nutarė prašyti vyriausybės į atgautosios srities administraciją skirti tik geras patirtus, susipratusių ir aukštos kultūros lietuvius, kurie galėtų greitai krašto sutapimui su Lietuva teigiamai patarnauti, be to, taryba išreiškė pagėdavimą, kad visoje Lietuvoje būtų sustiprinta kultūrinė veikla ir kad pagal paruoštą planą būtų sistematingai rūpinamasi gyventojų ir ypač darbininkų socialiniais ir kultūriniais reikalais.

LIETUVOJE YRA 48,000 AMATININKŲ

KAUNAS. — Prekybos, Pramonės ir Amatų rūmų surinktais duomenimis Lietuvoje yra iki 48,000 amatininkų, iš kurių apie 30 nuosimtis amatu tesiverčia kaip pašalinis verslu, atliekamu laiku. Tokiu būdu savarankių amato jmonių Lietuvoje esama apie 34,000, iš kurių 14,000 jmonių miestuose (įskaitant ir Vilniaus miestą) ir 20,000 kaime. Didžiausia amatininkų šaka yra siuvėjai, kurių skaičius Lietuvoje siekia 12,496, tai yra, 26 nuosimtis. Po siuvėjų eina kėlviai — 11,4 nuos., toliau batšiuviai — 8,2 nuos. Tos trys šakos sudaro beveik pusę visų amatų jmonių. Tautybių atžvilgiu kaimo amatininkų tarpe lietuvių nuosimtis siekia iki 94. Miestuose lietuvių ir ne-lietuvių nuosimtis yra beveik lygus. Bendrai lietuvių amatininkų nuosimtis sudaro daugiau nei 80 nuosimčių.

REGISTRUOJA RUSŲ RUBLIUS

VILNIUS. — Baigus sutvarkyti lenkiškų zlotų į litus iškeitimo reikalą, pradėdama registracija Vilniaus srityje užsilikusiu Sovietų Rusijos rublijų, kurių čia nemažai paskleista sovietų kariuomenės užėjus Vilniaus sritį. Rublių atkeitimo klausimais pradėtos derybos su sovietų vyriausybe.

WASHINGTON, sausio 8 d.

INS žiniomis, Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė gavo pranešimų iš svetimos valstybės sostinės, kad Amerikoje neseniai yra sudarytas sąmokslas sunaikinti didįjį tvenkinį Boulder Dam ir sudemoralizuoti visą Kalifornijos pramonę, kuri šiuo metu dieną ir naktį dirba gamindama Anglijai ir Prancūzijai karo lėktuvus.

Organizacija, kuri vadovauja tams sąmokslui yra komunistinių tendencijų. Federalinė Amerikos saugumo policija tuojau išsiuntė keliolika savo geriausių agentų į Boulder Damo apylinkę ir kitur bandyti susekti šią organizaciją ir jos vadus. Tuo tarpu apie Boulder Dam pastatyta sustiprinta sargyba, per ežerą nutiesta kabelis, kuris galėtų sulaukyti bet kokią plaukiančią vandens srove bombą. Taip pat pastatytos sargybos prie tvenkinio bokštų ir į vandenį nuleisti tam tikri sietai, kurie sulaukytų giliau vandenyje plaukiančius daiktus. Pranešime Washingtonui pasakyta, kad sąmokslininkai yra numatę į vandenį įmesti keletą ar keliolika plaukiančių bombų, kurios patekusios į tvenkinio bokštus sunaikintų mašinas ir galimas daiktas visą tvenkinį. Jeigu tas pavyktų, tai Kalifornijai ir visam kraštui tekėtų panašni milžiniškus nuostolius. Jeigu kas nors susprogdintų tvenkinį, tai vanduo užlietų apie vieną milijoną dirbamos klonijje žemės.

SUOMIAI IŠMUŠĖ 300 RUSŲ PAŠLIUŽININKŲ

HELSINKI, sausio 8 d. — Suomijos pašliužininkų būriai, netoli Salla baro užpuolė ir išmušė 300 rusų pašliužininkų, kurie bandė sparnuose apsupti ir aktirsti suomių pašliužininkus. Taip pat pranešama, kad Petsamo uosto bare suomiai apsupo ten esančią rusų kariuomenę ir ją galutinai atvirto nuo savo vadovybės ir kitų kariuomenės dalių.

Kovose visuose Suomijos frontuose suomiai nušovė 12 rusų karo lėktuvų. Rusai praneša, kad jie nušovė 10 suomių karo lėktuvų, paėmę daug ginklų ir 300 auto-sunkvežimiu.

Mūšiuose Kareijos fronte suomių šaliai per vieną dieną nušovė 125 rusus. Muolaiaerivi bare suomiai sunaikino visą rusų sarvuotą dalinį.

ARAS NUNEŠĖ 2 METŲ AMŽIAUS MERGAITĖ

STOCKHOLM, sausio 8 d. — Švedų radijo žiniomis, didelis kaunų aras atskridė į Ctocketo kaimą pagriebė lūke buvusią 2 metų amžiaus mergaitę ir ją nusinešė į kalnus. Kaimo vyrai tuojau suorganizavo ekspediciją mergaitę surasti.

Lietuvos rašytojai išsirinko naują valdybą

VILNIUS. — Čia įvykusiam Liet. Rašytojų Draugijos suvažiavime buvo išrinkta nauja valdyba iš pirm. prof. Krėvės Mickevičiaus, vicepirm. Ljudo Giros, sekretoriaus Petro Cvirkos, išdininko prof. Putino Mykolaičio ir turto globėjo prof. Balio Sruogos.

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBĖ

Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVERgreen 7-7840
Published daily except Sundays
and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 3, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	\$3.75
Trims mėnesiams	\$2.00
Vienam mėn.	\$0.90
Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje:	
Metams	\$5.00
Pusei metų	\$2.75
Trims mėnesiams	\$1.65
Vienam mėn.	\$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
S. E. Vitaitis — Redaktorius.
A. S. Trečiokas — Prezidentas.

VILNIAUS VARPAI

Kadaise Lenkijos maršalas Juozas Piłsudskis stovėdamas ant Vilniaus kalnelio, žiūrėdamas į Vilniaus vaizdą pareiškė: "Mielasis mieste! Sovėdamas ant vieno tavųjų kalnelių, aš matau pro rūkus žibančius bokštus ir bokštėlius, kylančius į dangų. Ir kai suskamba jų varpai, negaliu suprasti, ar jie skundžiasi, ar malonės prašo ar tik savo išsilgusį balsą dangun siunčia".
Taip tie Vilniaus varpai siuntė savo išsilgusį balsą ne dangun, ne malonės prašė, bet skundėsi lenkų priešpauža. Jie skelbė pasauliui, kad lietuviai, kurie įkūrė Vilnių pamotės būdžiam ir persekiojami.

Šį pavasarį, kai prie visų kitų Vilniaus varpų aido prisidės ir Lietuvos Laisvės Varpo garso aidas, visų varpų garsai virs ne skundu, ne išsilgimo, bet reikš pasauliui džiaugsmo ir triumfo balsą—Lietuvius grįžo! Vilnius laisvas!

DVIDEŠIMTOJO AMŽIAUS STEBŪKLAS

Nežiūrint kaip Suomijai sekasi gintis nuo Rusijos kariuomenės, nežiūrint kaip drašiai kovoja suomiai, sunku tikėti, kad trijų milijonų žmonių valstybė nugalėtų 183 milijonų valstybę, su milžiniškais rezursais, kariuomene, turtu ir karo aviacija. Bet nevisuomet mūšis laimi karą, dažnai aplinkybės kilusios iš karo nulemia pralaimėjimą ar laimėjimą. Didysis prancūzų karo vadas ir imperatorius Napoleonas yra pasakęs, kad kartais lietus, gaisras, pervėlai duotas įsakymas, viena kita vado klaida kovos lauke, ir karas pralaimėtas, žlunga valstybė ir sugriūva galybė.

GALINGI TAIKOS APASTALAI

Jau kuris laikas Italijos diktatorius Mussolinis veda privatinį susirašinėjimą su Jungtinių Amerikos Valstybių Prezidentu Rooseveltu. Tuose laiškuose jie daugiausia pasidalina mintimis apie taikos reikalą. Vienam tokių laišku Mussolinis Rooseveltui rašęs maždaug šitaip: "Mūsų trejūke: Tamsta, aš ir popiežius sudarome stipriausią vienietą siekti pasaulinės taikos. Popiežius turi beveik beribę dvasinę įtaką į viso pasaulio katalikus ir katalikiškas valstybes. Aš, per Italiją, laikau savo rankose Europos valstybių balansą. Mano nusistatymas viena ar kita puse remti, nulemtu neabejotinai laimėjimą tai pusei, kurią aš remčiau. Tamsta turi protą, pinigus ir didžiausią pasaulyje žaliavos šaltinį." Šie trys, jeigu norėtų, galėtų priversti Europą taikytis.

SPAUDOS APŽVALGA

Tiki į šviesesni rytoj

Katalikų Darbininko korespondentas Lietuvoje sako: "Dalykus iš arti stebint, ne laip jau baisu ir nebėra jau taip didelio pagrindo nusimimimui. Blogiausia, tai raudonos kariuomenės bazės, bet ne mes vieni jas gavome, ir vis geriau, negu tiesioginė okupacija."
Tačiau, dar kartą reikia pasakyti, korespondentas sako, "jei mūsų mokės tvarkytis — nežūsime."

Iš jų pačių lūpų

"Keleivis" cituoja Sovietijos pinigais leidžiamą anglų kalba žurnalą "Soviet Russia Today," kuris dėl Sovietijos sutarčių su Pabaltijai štai ką sako: "Pasižiūrėkit į žemėlapi, dirstelėkit istorijon, ir pasiieškite ekonominių statistikų apie šias Pabaltijai valstybes. Neišvengiamai stos sekamos išvados:
"Pirma, Estija, Latvija ir Lietuva buvo svarbiausi ramsčiai carinė Rusiją ginti. Tai buvo viso pasaulio pripažinta svarbiausioji apsauga Leningradui (Peterburgui).
"Antra, Anglija Pabaltijai uostus vartojo pulti Sovietinę Rusiją, o Vokietija naudojo Pabaltijai savo armijos atrama.
"Trečia, Pabaltijai pradėjo veikti svetimas kapitalas."
Toliau žurnalas nurodo, kaip caras Petras Didysis iškovojo Pabaltijai Rusijai ir kaip Pabaltijai buvo, svarbi apsigynimo priemonė caristinei Rusi-

Raudonoji armija

LDS organas "Tiesa" cituoja "Lietuvos Aida," kuriame karininkas St. Leskaitis rašo apie raudoną armiją. Jis jai prisizūrejęs per 26 dienas Vakarų Ukrainoje. Pirmiausiai į akis metėsi "motorai, ginklai ir vežimai." Tokią jų gausybę, sako, tegalima pagaminti stipriai supramontintas kraštas. Ka reiviai, tačiau, tebeturi senarūsus šautuvus, tik kiek pagerintą taikymo atžvilgiu ir galintį daugiau kulkų turėti. Palikta ir senieji kulkosvaidžiai, tik keturi sudėta į vieną ir padaryta "kulkosvaidžių lizdu." Raudonoji armija, sako, matyti paruošta muštis tankais, nes šių esama labai daug, visokio tipo ir didumo. "Obozų" vietą užima dideli traktoriai, kurie po 6-7 kilometrų valandoje slinkdami, veža viską. Visi kariniai ir karininkai labai linkę savo krašto statyba, technika ir pažanga ginti.
Vyt. Širvydas.

—Olandijos uostas, Amsterdam, kuris yra vadinamas olandų Venecija, stovi net ant 90 salų.

DĖL OBALSIO "SAVAS PAS SAVĄ"

Mūsų spaudoje tenka pastebėti nusiskundimai bei peikimai lietuvių visuomenei už tai, kad neremia savųjų biznierių ir profesionalų, kad reikalui esant, lietuviai greičiau kreipiasi pas kitataučius, negu pas savuosius. Tiesa, lietuvis lietuvi visur ir visada privalo paremti pirmiausia. Prislaidant to šūkiu "Savas pas savą." Bet, gal nebūtų pro šalį nors trumpai prisiminti kai kuriems mūsų biznieriams ir profesionalams, kad ir jie ne pamirštę atlikt savo privalomą pareigą, kaip savas savajam. O neretai tenka patirti kaip tik atbulai. Nueini į stambesnę lietuvių krautuve nusipirkti kiek didesnį kiekį reikalingų prekių, paklausai savininko (blogiau, jei savininkas būna pažįstamas) kiek perkamos prekės kainuoja. Savininkas pirmiau pasižiūri sąveio tautiečiui į akis, trumpai užsimasto, paskui sako, "Tai nežinau, kaip jum geriau patiktų pirkti, ar žydiškai, ar lietuviškai, tai yra ar norėsite derėtis, ar nesiderėt. Pirkėjas, pasitikėdamas savo tautiečio teisingumui, paprašo pasakyti teisingą kainą — tai ir viskas. Jeigu norėčiau derėtis, tad nežinau pas žyda, sako pirkėjas, kam dar eiti pas lietuvi? Biznis tuom ir užsibaigia; kiek savininkas paprašė, pirkėjas tiek užmokėjo. Abudu tuom kartu lieka patenkinti. Bet ne visai jis patenkintas savo tautiečio patarnavimu, kai suranda, kad savas pas savą pirkdamas, užmokėjo nuo penkiolikos iki dvidešimt nuosimčių daugiau, negu kitur už tas pačias prekes būtų užmokėjęs. Nesakau, kad lietuviai biznierių visi taip elgia-

si su savo tautiečiais, bet kad tokie lietuviški biznierių yra, tai apie juos ir tenka pakalbėti. Daugumoj tokie biznierių skundžiasi, kad savieji jų neremia. Sumaningi biznierių neišmetinėja kitiem už tai, kad jiems biznis nesiseka. Visų pirma suranda savas klaidas, dėl kurių įvyksta nepasisekimai, o ne kaltina kitus, kad jiems biznis blogai eina. Nedaug skiriasi ir kai kurie mūsų biznierių profesionalai, advokatai, apdraudos agentai, nuosavybių pardavėjai ir kiti verslininkai. Jeigu lietuvis užėjusiam su ta minčia, kad jeigu tas avinas pas mane atėjo, tai jau kitur jis nežino nueit; su juo reikia ir pasielgti kaip su tokiu. Nesakau, kad visi minėtų profesijų biznierių taip elgiaisi, bet žinau nemažai jų ir tos rūšies, kurie savo praktiškai išbulintu būdu prisitaikę savo savajam vilnas bran-gaus laiko trumpumu. Jie, kad ir pavojingai sergantį ligonį išgazzaminuoja į keletą minučių, ir tuoj rašo receptą. Savoj, jeigu tos gyduolės negelbės, tai už poros dienų vėl ateik. Tokio gydytojo patarimai atsisakartoją per savaites ir mėnesius, kol ligonis pasijunta visai blogai ir būna priverstas pamesti savo tautietį gydytoją ir eit ieškot pagalbos kitur, pas kitatautį. Atrodo lyg keistai pasakyta, bet tikrenybėje taip yra ir iš tikrųjų reikėtų tai pažvelgti kas daugiau kaltas.
Petras.

BATA—ANTRAS FORDAS

Pereitų metų liepos mėnesyje. Bata, atvyko į Ameriką. Laivo naujienų reporteriai jį pastebėjo, ir akims permetę nuo galvos iki kojų, jie galėjo nusistebėti kokius puikius čėverykus jis dėvėjo. Bet kada jis buvo užklaustas, tai jis atsakė, kad tokių čėverykų jojo išdirbystė neįsirda; nes tai būtų perbrangūs parduoti.

Čekoslovakijoje Bata turi vardą kaip Amerikos Fordas. Jojo tėvai ir protėviai jau per 297 metus išdirbinėjo čėverykus, bet jo paties gabumai prie čėverykų išdirbimo verčia jį būti vienu geriausiai sugalvotų prasmianymu, tai padirbti ir išparduoti čėverykus už žemą kainą nuo \$1.35 vertės iki \$5.50.

Čekoslovakijoje mieste Zlin, randasi jo viena didžiausia dirbtuvė. Joje dirba apie 24.000 darbininkų, ir padaro į vieną dieną 200.000 porų čėverykų. Jo siekis, apauti viso pasaulio žmoniją, nes sakoma, kad pasaulyje dar randasi apie vienas bilijonas žmonių, kurie tankiausiai vaikščioja basi, arba visai nedėvi jokių čėverykų.

Jojo turto vertė apskaitliuojama iki \$300.000.000. Belcamp, Marvland valstijoje, yra atsidares \$10.000.000 dirbtuvė. Joje galės dirbti 10.000 darbininkų.

Štai jo ir dar vienas sumanymas, kad tą dirbtuvę pripildyti darbininkais, jis norėtų surankioti nuo ūkių berniokus ir mergaites dirbimo amžiaus, juos užlaikyti padirbtose karveivinėse, juos darbu išnaudoti, kolei jie bus pasiekę jau 30 metų amžiaus.

kad Amerikos imigracijos įstai-ga, jam įleisų iš Čekijos 72 gerus prityrusius darbininkus, tik būti mokytojais čionykščių darbininkų. Bet jo prašymas buvo atmetas. Jam leidžia pasilaikyti čionais atvykusius tik dešimt tokių mokytojų.

C.I.O. United Shoe Workers unijistai, Batai iškelė didelį nepatenkinimą. Ji apkaltina darbininkų išnaudojimu; darbininkams žemų algų mokėjimu, ir dar ir kitas bėdas jam primeta.

Karas ir jūrose užtvara, Čekijoje išdirbystę nukirto veik per pusę.

Dabar jis gyvena Rooseveltto sostinėje, su juom būna jo žmona; keturios dukterys ir vienas sūnus. Jis yra 43 metų amžiaus. Tankiai važinėjasi nuosavam lėktuve. Jis nerū-000 darbininkų jokių svaiginančių gėrimų, sakydams, kad tiems dalykams jis niekada neturi laiko.
Vincas J. Vyšnius

Kaip pažinti plieną

Dažnai mums ką perkant, tenka susidurti su plieno dirbiniais. Ar grynas plienas, ar ne, mes tiriamo iš skambėjimo. Bet yra daug tikresnis būdas. Štai:

Ant esančio daikto užlašiname mažą lašelį sieros rūgšties ir palaikome kelias minutes. Paskui nuapluname vandeniu ir žiūrime, kokios spalvos pasiliko dėmelė. Jei dirinys plieno, tai dėmelė juoda, jei geležies — pilka. Juo juodesnė dėmelė, tuo plienas geresnis.

—Septyni iš dešimties visų pasaulio miestų, kurie turi daugiau negu 100 tūkstančių gyventojų, yra patatyti jūrų ar didesnių upių krantuose.

NAUJOS KNYGOS

Lietuvių Kalbos Gramatika, pritaikyta Amerikos lietuviams. Sutašė Dr. D. Pilka. Išleista South Boston, Mass., 1939 m. Kaina \$1.00. Leidinys gražiai ir parankiai sutvarkytas. Kai kur žodžių reikšmė paduota ir angliškai, ypač sugrupuotų veiksmažodžių visa eilė. Spauda graži, 144 pusl.

Labas Rytas, vadovėlis Amerikos lietuvių jaunimui. Parašė Juozas Jurginis. Išleido Lietuvių Darbininkų Susivienijimas, Brooklyn, N. Y., 1939 m. pusl. 96. Kaina 35c.

Rodos, šis bus labai tinkamas vadovėlis dabar įkurtoms vakarinėms lietuvių kalbos mokyklėms įvairiose amerikiečių kolonijose. Graži spauda, lengvi trumpi straipsneliai, gerai susistematuoti. Kiekviena lape paduoti angliški žodžių paaiškinimai. Tik vadovėlio gale paduotose straipsniuose parodyta šiek tiek ir "darbininkiškos" tendencijos.

KAIP BUVO UZDRAUSTOS KUNIGŲ VEDYBOS

1074 m. pop. Grigalius VII sušaukė dvasiškių santarybę, kuri pareiškė: jei vedęs kunigas duoda Komuniją, tai ir davęs ir priėmęs komuniją abu atskiriami nuo bažnyčios. Ce-libato įvedimo dekretas šitaip skamba:

"Dievo vardu ir Sv. Petro galybe Mes uždraudžiame visiems kunigams ir diakonams, gyvenantiems nedorybėje (suprasiant — vedusiuose) įžengti į bažnyčią, kol jie pasitašys ir atgailes. Jei kuris drįstų savuo- nuodėmėj atakliai prieštarauti, tokio nieks tenelanko pamaldų. Jų palaiminimas virsta prakeikimu, o malda — pasityčiojimu, nes taręs yra Vieš-pats per pranašą: Aš iškeiksiu jų laiminimus."

TĖVYNĖS REDAKCIJA—SAPNŲ KARALIJA

Kurie skaitė mano gana aiškių pranešimą VIENYBĖS vietinėse žiniose apie SLA 242 kp. veiklą, tai tas gali patvirtinti, kad tai buvo aiškus ir geras aprašymas apie minėtos kuopos darbuotę.

Tokia pat žinutė buvau pasiuntęs ir mūsų SLA organui Tėvynėi, su aiškiu supratimu, kad tas mūsų organizacijos organas tą mano žinutę įvertins ir ją taip pat patalpins tame organe taip kaip mano buvo parašyta.

Bet deja, kada tame organe tilpo ta žinutė, tai buvo niekas kitas kaip tik įvairūs iškraipymai ir perkeitimai.

Pirmiausia, Tėvynės redakcijai turbūt nepatiko Am. Lietuvių tautininkų klubo vardas, nes "didyba" tautininkų klubo vardą išbraukė, o jo vietoje suminėjo, kad susirinkimas buvo įvykęs Am. Lietuvių Piliiečių klube. Mat, turbūt delto, kad Piliiečių klube diduma vaidinasi, to paties gaivalo žmonės, arba net ir kam tautininkų klubo vardas turi maišytis tokiam organe, kur dabar jau niekas kitas nėra poteriaujama kaip tik-tai apie pačią raudoną litanią.

Antra, kuopos nubalsuoti kandidatai irgi buvo išbraukti iš mano paduoto sąrašo. Reikia, čia irgi reikia palaikyti kokią tai slaptąbę, kur per raudonąjį kostuvą nebegali ir baltąjį dugną perėti.

Trečia, tai kuopos išrinkta valdybos narių vardai su jų atitinkamoms užėmimo vietoms buvo visai nepateisingai įvardinta.

Tėvynės redakcija apimta didelėmis sapnų svajonėmis, kaip dabartės geriausiai išgelbėti savo raudonus kailius nuo nūštimto; kuriems tas nušuti-

mas jau atėina prie savo reikalo nuo pačios darbininkiškos klasės žmonių, kuriuos per ilgus metus visokiais būdais juos auklumo būdais vylė. Per tą apvyylimą, tikiu, kad SLA organizacijos nariai per didelę klaidą juos išleido tokią garbingą organizaciją aptepti nepakenciamą spalva sykiu į tą spalvą įveliant ir geruosius tautinio gyvenimo darbininkiškos klasės žmones. O juk žinoma, kada jau raudonos spalvos tepalas prie ko nors priskrenta, tai būna sunku jį gerai nugarandyti, bet pasėję gerus gramyklus pradėkime tą suskrandusią nepaįeidaujamą spalvą nugarandyti nuo savo tautinio gyvenimo.

Vincas J. Vyšnius.

LIEUVOS VALDININKŲ ISMOKĖTOS ALGOS

1927 m.	81.705.000 Lt.
1928 m.	88.557.000 Lt.
1929 m.	95.476.000 Lt.
1930 m.	104.503.000 Lt.
1931 m.	111.286.000 Lt.
1931 m.	111.286.000 Lt.
Valdininkams tenka 1931 m. 43% Lietuvos biudžeto (1927 m. — 39%).	

Ligšioliniai mikroskopai įgalina padidinti akimis nematomų mažiųjų vaizdus 3,000-3,500 kartų. 2 Bet neseniai išmestas Amerikos mokslininkas rado elektrinį mikroskopą, kuris nematomų mažiųjų vaizdus padidina 1 milijoną kartų. Šitoks mikroskopas leis pamatyti tokius ligų perus, kurių ligi šiol mokslininkai pu paprastus mikroskopus matyti negalėjo.

VIENYBĖS SKAITYTOJAI!

PASINAUDOKITE IŠIMTINA PROGA
IR STOKITE TALKON PALAIKYTI
SAVO DIENRAŠTĮ

Kurie Vienybės skaitytojai sausio ir vasario mėnesiais užsimokės pilną metinę prenumeratą už dienraštį, ir kurie prikaltis naują skaitytoją, tie visi gaus

DIDELE DOVANA

Užsimokantis metinę prenumeratą senas ar naujas skaitytojas, kiekvienas gaus \$2.00 vertės knygų iš Vienybės Knygyno. Kuris prikaltis naują skaitytoją ir metinę prenumeratą prisiųs VIENYBĖS administracijai, tas gaus \$1.00 vertės knygų, o jo prikaltintas prenumeratorius taip pat gaus \$2.00 vertės knygų.

VISI PRAŠOMI PASINAUDOTI ŠIA
NEPAPRASTA DOVANA

DAUGIAU JOKIŲ PRENUMERATOS NUPIGINIMŲ NEBUS!

TARKA

Redaguoja KU KU

Kalėdiniai linkėjimai

Prieš Kalėdas, daugumas gauna atvirutes, su labai gražiais linkėjimais ir su labai sentimentališkais eilutėmis. Taigi štai ir Ku Ku gavo linkėjimus nuo Pustapėdžio iš Chicago irgi su eilutėmis ir štai kaip jos skamba:

Sveikas Ku Ku.

Sveikas Ku Ku! Kaip gyvuoji? Ar vis dar kaip ką tarkuoji?... Oi tu Ku Ku, tu kukuoki Ir ką reikia patarkuoti; Griebkis išgama lietuvių, Spausk prie tarkos ko liežuvį; Negailk jo patarkuoti, Ir į ausį jam kukuoki; Kad suprastų šarlatanai; Petrai, Jonai ir Antanai, Kad mūs tautą mažutėlę, Iš numirusių prikėlę; Vėl mėgina numarinti... Tuos ant tarkos reik patrinti. Tarkuok naci, komunistą, Kataliką ir fašistą; Prasiškaltusj tarkuoki Ir į ausį jiems kukuoki; Kad mūs tauta turi vyrų, Kurie moka duot pipirų... Pustapėdis.

Pustapėdžio svajonės

(Jis sako:) Rusas, prūsas ar italas, Bus ir jiems kada nors galas. O Ku Ku sako: Kam teks vidurinis, ar galas Bet finams tai bus finalas.

Nesušaldomas nežinomas redaktorius

Buvo pasklydę gandai, kad Nežinomas Redaktorius, išvykęs suomių-rusų karą aprašyt, sykiu su Vorosilovu susašęs. Tas netiesa: Vorosilovą atgavino vodkų, o N. R. — lietuviškas krunikas. Septynioliktasis metais Vilniuje susirinko lietuvių veikėjai geresnę Lietuvą sukurti, o mes leidžiame savo septynio-

PASIRIŽIMAI NAUJUOSE METUOSE

ANSONIA, Conn. — Būrelis Ansonijos veikėjų linksmam laukė Naujųjų Metų pas savo kaimynus mėgstamus lietuvius J. E. Marčiulionius. Malonieji Marčiulioniai užsiprašė savo pažįstamuosius į svečius sukurti Naujų Metų.

Susirinko būrelis vietos lietuvių veikėjų su šeimomis. Visus jų rėšo per pereinus metus vienodas darbas, kultūriniai ir tautiniai reikalai. Susirinkusieji besikalbant įvairiais dabartiniais pasaulyje įvykiais, ponia Marčiulionienė užkvietė visus prie stalo pavakarieniauti. Šeiminiškai tikrai mokėjo gražiai ir nuoširdžiai svečius priimti ir pavaišinti skaniais valgiais ir įvairiaspalviais gėrimais. Visi įsijunkė į šėsmagino.

Būdamas prityrusiu žmogumi visose gyvenimo srityse, p. Marčiulionis paprašė susirinkusius pasakyti po kalbėlę ir pasireikšti savo turimas mintis. Pirmas tarė keletą žodžių p. J. Radzevičius, kuris ragino neužmiršti savo kitų gyvenimo draugų ir pamiršti su naujais metais asmeniškus piktumus, kvietė energingiau dirbti lietuviškus patriotingus darbus. Keletą sveikinimo žodžių tarė ir p. J. Zilis.

Perstatytasai kalbėti V. Vyšniauskas pirmiausiai pasveikino šeiminius pp. Marčiulionius ir padėjo už karališką vakarienę, kad taip maloniai ir vašingai buvo visi priimti.

likta biuletinį geresnį pasaulį sukurti. Lietuvos veikėjai geresnę Lietuvą sukūrė, bet pasaulis, turbūt, pasiliks "po senomu."

Nežiūrint, kaip Rusijos bolševikai karšti, bet Suomijos žiema juos gerokai atvėdino.

Mūsų anglų kalbos profesorius aną dieną paklausė: —What part of the automobile causes the most accidents? —The nut behind the wheel —jam Jurgis Lietuvninkas atsakė.

Jurgis Politikierius sako, kad praktiška politika ir purvina politika tai vienas ir tas pats dalykas. Tik praktiška politika yra ta, kurią mano partija vartoja, o purvina politika tai ta, kurią vartoja kitos partijos.

Mūsų kairieji žodį agresoriai jau išmetė iš savo skilčių, nes Stalinas jiems parodė, kad žodis agresorius tikrenybėje reiskia mažų tautų gnyvę, ir mūsų kairieji jam tiki. O kaip tu smerksi "mažų tautų gnyvėjus?"

Fašistai ir komunistai Europoje jau aštuonias mažas valstybes suvalgė. Kas žin, ar nesukietės viduriai? Stepas Raudmonsis tik 6 kietai virtus kiaušinius suvalgė ir tai vos pas Abraomą nenukeliavo. O valstybė, ka dir maža, tai ne kiaušinis.

Wilsonas su keturiolika punktų pasauliui taiką lipdė, o šventas Tėvas tik su penkais. Turbūt, geresnis mūrininkas?

Aną dieną Mussolinio žentas Ciano paaiškino Italijos užsienio politiką. Pasirodo, ji panaši anai Kauno panelei, kuri sakydavo, kas CCCC daugiau duos, tam ir parsiduos. N. R.

ISTESEJO PRIESAIKA

VILNIUS. — Vilniaus lietuvių chorą "Varpas," kuris vadovaujamas savo dirigento Siniaus dar užpėreitą vasarą lankėsi Lietuvoje ir Klaipėdoje ir buvo padaręs priesaiką tapti Lietuvos Šaulių Sąjungos nariu kai tik Vilnius bus laisvas, dabar savo priesaiką ištesėjo: visi choro nariai įstojo į L. Šaulių Sąjungą ir pats choras pasivadino Šaulių Sąjungos Vilniaus rinktinės chorui. Chorvedis yra Julius Sinius.

ISTESEJO PRIESAIKA

VILNIUS. — Vilniaus lietuvių chorą "Varpas," kuris vadovaujamas savo dirigento Siniaus dar užpėreitą vasarą lankėsi Lietuvoje ir Klaipėdoje ir buvo padaręs priesaiką tapti Lietuvos Šaulių Sąjungos nariu kai tik Vilnius bus laisvas, dabar savo priesaiką ištesėjo: visi choro nariai įstojo į L. Šaulių Sąjungą ir pats choras pasivadino Šaulių Sąjungos Vilniaus rinktinės chorui. Chorvedis yra Julius Sinius.

Stiprina krašto apsaugą. — Tuo tarpu kai Europoje keliose vietose eina karai, Amerika taip pat susirūpino savo krašto apsauga. Dabar didinama kariuomenė, karo laivynas ir aviacija. Čia matyti Amerikos kadetai praktikuoja šaudymą didžio kalibro lauko armotomis.

GRAŽŪS IR PRAKTIŠKI SVEIKINIMAI

CHICAGO, Ill. — J. F. Budrikas, didelis rakandų krautuvis savininkas, 3409-11 So. Halsted St., Chicago, pasveikino Lietuvos konsulą Petra Daužvardį štai kokių laiškų: "Gerb. Tamsta: Linkėdamas linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų, čia siunčiu čekį sumoje 50 dolerių, kaip Kalėdinę mano dovana Vilniaus krašto sušelpimui. Su gilia pagarba, Jos. F. Budrikas."

Adv. Joseph J. Grish, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, štai kaip sveikina: "My dear Mr. Daužvardis: Wishing you a very Merry Christmas and a Happy New Year, and in spirit with the times, kindly accept my check for \$5.00 to help the Vilna sufferers."

"I wish the contribution could be more but you can readily appreciate my position when there is so much to be helped here at home. Sincerely yours, Joseph J. Grish."

Pirko Vilniaus bonų

Duosnusiai Mečys Šveikauskas, gyvenęs Town of Lake, Chicagoje, Kalėdų švenčių proga, išsiuntė Lietuvon 600 lietuvių (virš šimto dolerių) Vilniaus Paskolos Bonų pirkimui. Ponas Šveikauskas bene bus pirmasai chigagietis pirkęs virš \$100 vertės Vilniaus Bonų.

IŠ SCRANTONO LIETUVIŲ GYVENIMO

SCRANTON, Pa. — Lietuvių Draugijų Sąjūdos paskutiniame susirinkime nutarta rengti prakilnias ir bankietą vasario 16 d. šventės progą — pora dienų vėliau, t. y. sekmdienį vasario 18 d., Hotel Jerfien 2 val. po piet. Kalbės garbės svečias Liet. Kons. A. Šalna, kuris yra gimęs ir augęs Scantone. Vakare bus bankietas pagerbimui garbės Lietuvos Konsulo A. Šalnos.

Sausio 1 d. Lietuvių politikos klubas turėjo gražų ir linksmą įpokylį sutikimui Naujų Metų, Lietuvių svetainėje. Jonas Mockus ir M. Juronienė vedė ceremonijas. S. Kerševičienė, M. Mockienė, A. Kolonskienė pagamino valgius. Publikos buvo kimština pilna svetainė.

A. Kubilius ir V. Kerševičius parinko aukų Vilniaus lietuviams sušelpi. Surinkta \$20 ir 10 centų, kurie pasiūsta per Liet. konsulą.

Tėvynės mylėtojų Draugijos 40-ta kuopa atgyja. 7 nariai užsimokėjo, kiti pasižadėjo vėliau užsimokėti. Zadama 1940 metams gerų knygų išleisti ir duoti nariams. V. A. Kerševičius.

APLANKIUS WESTVILLE LIET. KOLONIJĄ

WESTVILLE, Ill. — Šis miestelis randasi apie 140 mylių į pietus nuo Chicago. Pramonė — minkštos anglies kasyklos. Gyventojų virš 3.300. Didesnė pusė lietuviai. Miestelio vyriausybė, išskiriant policijos viršininką (airį), lietuviai. Biznierių daugumoje irgi lietuviai. Miestelio plotas ir ilgis didokas, bet maži mediniai angliakasių nameliai, pirmą kart matančiam daro neįprasto išspūdžio — tokie nameliai sudaro miestelio daugumą. Yra ir didesnių, gražesnių namelių, kuriuose gyvena miestelio pasiturintieji valdininkai ir biznierių. Net ir bažnyčios (apie 4) irgi žemės — vieno aukšto, dvi lietuvių — viena R. kat., o antra lietuvių kat. Beje, čia buvo dar ir kun. Brigmano "vienuolyno bažnyčia," bet ta nuo jo airiai pasiėmė, o kun. Brigmaną vyskupas nuo lietuvių atšalino ir išsiuntė, panašiai kaip kun. Miluką, kapelioną ir mažą miestelį — Ohio, Ill. prie senelių prieglaudos.

Gruodžio 17 d. čia lankėsi ir svečiavosi pas savo giminių ir vaistininką Čižauską kun. Jonas V. Liūtas, p-ia J. Urbikienė, M. Liūtenė ir jų korespondentas iš Chicago, Tikrai buvo maloni viešnagė. Svetingasis vaistininkas Čižauskas pavaišino mus gerais pietais. Po to važiavome apžiūrėti jo neseniai pirtą (apie -30 akerių) ūkį, kuris susideda iš apie 100 akerių pirmos rūšies žemės ir 30 ak. ganyklos. Čia ūkės geros, lygumos, maži medžiū — išrodo panašiai kaip Lietuvoje apie Marijampolę.

Sužinojė apie mūsų atvykimą Liet. katalikų parapijos klebonas kun. Vipartas ir jo pagelbininkas jaunas kun. Baranauskas pakvietė visus dalyvauti vakarienėje. Čia irgi patyrėme svetingumo ir lietuviško nuosirdumo. Pirmiausiai kun. Vipartas parodė bažnyčią, kleboniją ir kitas patalpas. Bažnyčia ir klebonija medinės, švariai ir jaukiai viskas įrengta. Tuojau iš visko matosi, kad kun. Vipartas darbštus ir tvarkingas gaspardorius.

Po to vykome apžiūrėti Liet. katalikų kapines. Žemės plotas nedidelis, bet geros tvoros, kelias, takai ir viskas tvarkingai vedama ir teikia gero įspūdžio. Nors rodo dar neseniai, kaip Liet. katalikų parapija ir kapinės čia įsikūrė, o jau keletas šimtų lietuvių čia amžinam poilsiui atsigaule. Gana daug paminklų, tūl net brangoki, puošnūs, bet ypatingo dėmesio kreipia, buvusio šios parapijos klebono kun. Mikalauško paminklas — didelė balto betono širdis, viršus ypatinga žole apšėtas, o širdies viršūnėje didokas akmuo, kur, apart gimimo ir mirimo datų, iškalta ši epigrama: "Mano neprieteliai kalbėjo prieš mane pikta: 'kuomet jis mirs ir pragaiš jo vardas.'" — [domi ir itin tiksli epigra-

ma; būtų malonu žinoti šio plano sumanytoją ir įvykdytoją — klausė jūsų koresp. — Viso kaltininkas aš esu. Kun. Mikalauškas buvo palaidotas čia (parodė nuosalią nuo tako vietą), bet aš jo graučiaus perkėliau į pat kapinyno vidurį kaip matote; širdis ir akmuo mano idėja ir planas, o epigramą pavartoju iš Psalmės, nes tai atitiko velionio kunigo asmeniui — rimtai ir su tam tikru susikauptumu aiškino kun. Vipartas. Apsukę Westville skersai ir išilgai grįžome į kleboniją, kur skani vakarienė mūs laukė. Po vakarienės teko nuosirdžiai pasikalbėti lietuvių liėdiančiais klausimais. Tarp kito ko teko išgirsti kaip ir nusiškundimą, kad vietos lietuvių jaunimas Westvilleje nematęs ateities; jaunuoliai paauge, prasilavinę vyksta į didmiesčius sau laimės ieškoti, o senąją kartą mirtis retina — vadinasi, dabar čia lietuvių priauglio nėra... Nenuostabu, kad Liet. katalikų parapijiečiai džiaugiasi ir didžiuliu savo jaunu vargonininku — Antanu. Jis judrus ir gabus muzikas, ne vien vargonus puikiai valdo, bet pianą, naujovišką armoniką, saksofoną ir kitokius instrumentus. Tą vakarą jauno Antano muzika visi gerėjosi ir tenkinosi. Chicagiečiai tenkinasi westvilliečių vaišėmis, nuosirdumu ir svetingumu. V.S.

ma; būtų malonu žinoti šio plano sumanytoją ir įvykdytoją — klausė jūsų koresp.

— Viso kaltininkas aš esu. Kun. Mikalauškas buvo palaidotas čia (parodė nuosalią nuo tako vietą), bet aš jo graučiaus perkėliau į pat kapinyno vidurį kaip matote; širdis ir akmuo mano idėja ir planas, o epigramą pavartoju iš Psalmės, nes tai atitiko velionio kunigo asmeniui — rimtai ir su tam tikru susikauptumu aiškino kun. Vipartas.

Apsukę Westville skersai ir išilgai grįžome į kleboniją, kur skani vakarienė mūs laukė. Po vakarienės teko nuosirdžiai pasikalbėti lietuvių liėdiančiais klausimais. Tarp kito ko teko išgirsti kaip ir nusiškundimą, kad vietos lietuvių jaunimas Westvilleje nematęs ateities; jaunuoliai paauge, prasilavinę vyksta į didmiesčius sau laimės ieškoti, o senąją kartą mirtis retina — vadinasi, dabar čia lietuvių priauglio nėra... Nenuostabu, kad Liet. katalikų parapijiečiai džiaugiasi ir didžiuliu savo jaunu vargonininku — Antanu. Jis judrus ir gabus muzikas, ne vien vargonus puikiai valdo, bet pianą, naujovišką armoniką, saksofoną ir kitokius instrumentus. Tą vakarą jauno Antano muzika visi gerėjosi ir tenkinosi.

Chicagiečiai tenkinasi westvilliečių vaišėmis, nuosirdumu ir svetingumu. V.S.

IŠ POINT BREEZE LIET. KOLONIJOS

PHILADELPHIA, Pa. — Lietuvių Amerikos Pašelpininkų klubas, kuris randasi 2854 Winton St. laikė savo metinį susirinkimą, gruodžio 31 d., 1939 m. Susirinkimas įvyko 3 val. popiet klubo svetainėje. Buvo perrinkta pusė klubo valdybos sekantiems metams. Mat, nuo geros valdybos daug priklausė ir tolesnis klubo stovis.

Lietuvių Statymo ir Paskolos B-vės metinis susirinkimas įvyko sausio 8 d. Lietuvių Tautiškoje svetainėje, 928 E. Moyamensing Ave. Taip pat buvo renkama valdyba 1940 metų laikotarpiui. Visi Bendrovės šerinkai susirinkime dalyvavo ir išrinko valdybą. Gera valdyba mokės gerai ir finansinius reikalus vesti. Pagarba ir padėka priklauso dabartiniam B-vės pirm. p. A. Marcinkevičiui už jo darbų ir pasiūlymų. Anksčiau jau kiek klebliau buvo pašliję B-vės reikalai ir pinigų atkėlimas išskirstytas ilgam terminui. Atkėlimas buvo skirtas per 162 mėnesius, arba 13 ir pusę metų. Būdamas skolingas ilgalaikiam terminui, kartą pareikalavau B-vės raštintinko ir norėjau sužinoti, kiek esu B-vei skolingas. Mat, nemorėjau, kad atsitikus da-

Nugirdė karves, vištas ir arklius

Netoli New Yorko vieno ūkininko ūky buvo įrengta didelė slapti spirito vorykla. Vieną dieną spirito voryklos savininkas susipyrko su pardavėtoju dėl kainos ir jie pradėjo jam grasinti visokiomis nelaimėmis. Kada triukšmadariai sumigo, tai "fabrikantas" nugabeno visą įrengimą ir sumetė ežeran, o spirito atsargus supylė į karvių, vištų ir arklių lovius, nes ten būtų saugiausia vieta, jeigu niekdariai jį apskųstų policijai.

Nubudę pardavėjai nusileido ir sutiko spiritą pirkti sena kaina, bet savininkas pareiškė, jog visas fabrikas jau ežero dugne. Nusiminę vyrukai žingsniavo ištraukti iš vandens įrankius, kaip farmoje kilo baurus triukšmas, nes pasileido į laukus 100 girtų vištų, girtos karvės ir girti arkliai.

Visi tie gyvuliai buvo labai agresyviai nusiteikę ir bandė visokiais balsais pareikšti savo pakilusius jausmus. Kiti ūkininkai labai išsigando, nes pamane, kad tai kolektyvinis pasitūtimas, ar kuri nors kita liga. Jie išsukė veterinarus. Bet kol atvažiavo veterinarus, visa istorija ir taip paaiškėjo, nes vienas girtas kumeliukas įbėgo į miegančio policininko kambary ir įvirtė šalia jo lovon. Viengungis policininkas tuoju užuodė, kad iš jo šnervių eina puikiausio alkoholio kvapas ir sukėlė alarmą. Nuvažiavęs policininkas suėmė viena girtą rūpestingai besemiant iš lovių alkoholio likučių, nes jie galvojo suspėjusi pristatyti spiritą New Yorko girtuokliams.

Gaunami VIENYBĖJE Naujaisi ir Gražiausi Dariaus-Girėno Sieminiai Kalendoriai 1940 M.

Remkite tuos, kurie remia jūsų laikraštį.

KNYGŲ SARAŠAS

Vienybėje neseniai iš Lietuvos gauta žemiau pažymėtos knygos. Jos visos yra įdomios skaityti ir su kai kuriomis verta susipažinti. Knygos parduodamos žymiai nupiginta kaina. Reikalaukite knygų asmeniškai, arba pasiųskite atviruką administracijos adresu ir reikalaujamos knygos jums bus tuojau pasiųstos V. Krėvė, Krėvės Raštai X t. 217 pusl. ----- 60 Anatole France, Taisa, Romanas, 205 pusl. ----- 50 V. Dovsinaitė, Janina arba Naujoji moteris, 240 pusl. ----- 60 H. G. Wells, Pasaulių Karas, 175 pusl. ----- 50 Vyt. Bičiūnas, Mano Apsakos, 174 pusl. ----- 50 Pastogėcė Filozofas, ----- 50 Attmannsbacher, Napoleono I Meiluzė, 120 pusl. ----- 50 V. Stefanovas, Eskimas Kėdas, vaikams kn., 168 pusl. ----- 50 Vyt. Alantas, Artisto Širdis, novelės, 207 pusl. ----- 40 E. Thompson, Vinipego Vilkas, vaikams kn., 96 pusl. ----- 40 Be šių aukščiau pažymėtų yra ir kitų įvairiausių knygų, kaip poezijos, scenos veikalų, daugiaų pritaikintų mūsų gyvenimo aplinkybėms, prozos, beletristikos, apsakų, romanų ir kt. Ypač tinkamų yra scenos veikalų, kaip komedijų, dramų, tragedijų ir operėčių, kurias pastatyti lengvai įmanoma ir mūsų išsivijojimo gyvenimo sąlygose. Kreipkitės į Vienybės administraciją ir Jūsų pageidaujamos knygos bus pasiūsta. Užieikite asmeniškai ir pasirinkite. Vienybės knygynė gausite įvairiausių knygų žymiai nupigintomis kainomis.

NAUJI KALBAMOKSLIAI

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA pritaikyta Amerikos lietuviams. Sutaisė Dr. D. Pika, lietuvių kalbos mokytojas prie Massachusetts Department of Education KAINA \$1.00

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, skiriama amerikiečiams. Paruošė Kun. Dr. Jonas Starkus, Marianopolio kolegijos profesorius KAINA \$1.00

parduodames VIENYBĖS ADMINISTRACIJOJE 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

